

Projekt uchwały Rady
Miasta Ostrołęki
z dnia 22 listopada 2007 r.

Uchwała Nr
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2008 rok.

Na podstawie art.4¹ ust. 1, 2 i 5, art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz.473 ze zm) oraz art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U z 2001 r. Nr 148, poz.1591 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce na 2008 rok stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

§ 3.

Traci moc uchwała Nr 36/VI/2007 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 22 lutego 2007 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2007 rok ze zm.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2008 r.

**Załącznik
do projektu uchwały Nr
.....
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia w sprawie
uchwalenia Miejskiego
Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2008 rok.**

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2008 ROK.**

Wprowadzenie.

Zgodnie z art.1 ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych zakładów pracy”.

Natomiast zgodnie z art. 4¹ ust.2 wyżej wymienionej ustawy gmina uchwała roczny program rozwiązywania problemów alkoholowych. Samorząd gminy, na mocy cytowanej ustawy, uzyskał kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społeczności lokalnej.

Spośród wielu problemów społecznych występujących w naszym kraju, w tym także Ostrołęce, zjawiskiem wyjątkowo powszechnym jest uzależnienie od alkoholu. Nadużywanie alkoholu oprócz szkód zdrowotnych powoduje również szkody społeczne, takie jak: zakłócenia w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny, bezrobocie, ubóstwo, przestępczość czy wypadki drogowe.

Szkody, jakie są powodowane przez ryzykowne picie alkoholu, wykraczają szeroko poza sferę osoby pijącej, obciążają rodzinę, grupę społeczną i całą populację. Według danych szacunkowych, co szósty mieszkaniec Ostrołęki uwikłany jest osobiście lub przez członków rodziny w problem alkoholowy. Ponadto należy zaznaczyć, że spożywanie alkoholu jest najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem ryzykownym wśród nastolatków. Obniża się wiek pierwszego kontaktu dzieci z alkoholem, a picie przestaje być sporadycznym wyskokiem, lecz staje się obyczajem.

Zapobieganie i rozwiązywanie problemów alkoholowych powinno być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji państwowej. Podstawą do działań administracji samorządowej w tym zakresie jest program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2008r. jest kontynuacją działań długofalowych oraz zawiera nowe formy pracy na rzecz zapobiegania i łagodzenia skutków alkoholizmu w mieście.

W Ostrołęce realizowany jest także program w zakresie przeciwdziałania narkomanii na lata 2006 – 2010.

Odbiorcy programu:

- w zakresie zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii: dzieci i młodzież szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, rodzice, nauczyciele oraz reprezentanci innych grup społecznych,
- w zakresie pomocy specjalistycznej: osoby mające czynny kontakt z alkoholem i osoby współuzależnione,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi (pedagodzy, psychologowie, nauczyciele, pracownicy miejskiego ośrodka pomocy rodzinie, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy ochrony zdrowia, duchowni).

ZADANIA własne Miasta

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin. Członkowie najbliższego otoczenia osoby uzależnionej żyją w wielkim stresie, co staje się przyczyną wystąpienia u nich stałych zaburzeń określanymi mianem współuzależnienia.

Leczenie współuzależnienia wymaga odpowiedniego postępowania terapeutycznego, realizacji programów psychoterapii współuzależnienia.

Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców, a także udzielenia takiego wsparcia, jakie pozwalałoby na realizację efektywnych programów terapeutycznych- zapewnienie możliwości leczenia w placówce odwykowej.

Zadania programu

1. Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Motywowanie i edukacja osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.
3. Realizacja ponadpodstawowej oferty dla osób uzależnionych w formie dodatkowych zajęć terapeutycznych np.:zapobieganie nawrotom picia, służących dalszemu zdrowieniu i rehabilitacji społecznej, a także wspieranie środowisk samopomocy.

4. Prowadzenie grup wsparcia i programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych.
5. Inicjowanie i wspieranie programów szkoleniowych dla osób prowadzących terapię uzależnienia od alkoholu celem podnoszenia kwalifikacji i skuteczności terapii uzależnienia.
6. Wspieranie ruchów samopomocowych (Wspólnota Anonimowych Alkoholików – AA, Rodzinne Grupy Al.-Anon, Dorosłe Dzieci Alkoholików – DDA, Bractwa Trzeźwości).
7. Finansowanie kosztów eksploatacji pomieszczeń przy ul.Kościuszki – siedziby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
8. Zapewnienie działalności telefonów: informacyjnego i zaufania dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin.
9. Wspieranie programów kształcenia dla nieprofesjonalnych współpracowników placówek terapii uzależnienia i środowisk samopomocy.
10. Wdrażanie programów terapeutycznych dla uzależnionych bezdomnych.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Kolejną ważną grupą doznającą szkód wynikających z uzależnienia są dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym, które ponoszą ogromne straty we wszystkich aspektach rozwoju oraz procesie uspołecznienia. Rozwijają się u nich określone zaburzenia emocjonalne, często są ofiarami przemocy ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia. Ponadto stanowią tzw. grupę ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Istotną rolę w procesie pomagania dzieciom z rodzin alkoholowych są zajęcia pozalekcyjne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w tym w świetlicach szkolnych czy środowiskowych. Wspieranie rodzin polega na objęciu dzieci działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi oraz terapeutycznymi, a także udzielanie rodzinom specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Zadania programu.

1. Finansowanie wybranych usług i programów realizowanych przez placówki interwencyjno-pomocowe, profilaktyczno-terapeutyczne i wspomagające proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową.
2. Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach wsparcia dziennego przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka (w szczególności dla dzieci z rodzin alkoholowych).
3. Świadczenie specjalistycznej pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej – udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą oraz objęcie potrzebujących pomocą w tym prawną i psychologiczną.
4. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - rozmowy negocjacje rodzinne.

5. Przeszkolenie pracowników socjalnych, policjantów, pedagogów, pielęgniarek i lekarzy w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawiskom przemocy domowej.
6. Wdrażanie programów dotyczących profilaktyki alkoholowego zespołu płodowego, kobiet w ciąży wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji testem AUDIT przez lekarzy pierwszego kontaktu.
7. Rozwijanie systemu Niebieska Linia obejmującego organizacje, instytucje i osoby pomagające ofiarom przemocy w rodzinie oraz prowadzenie bazy danych.
8. Finansowanie kosztów funkcjonowania placówek opiekuńczo- wychowawczych wsparcia dziennego.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Młodzi ludzie mają tendencje do podejmowania różnych zachowań ryzykownych dla zdrowia np. używają różnych substancji psychoaktywnych. W związku z tym w profilaktyce tych zachowań rekomendowane jest tworzenie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki). Szczególnie cenne są środowiskowe programy profilaktyczne czynnie angażujące wiele grup danej społeczności (młodzież, rodziców, wychowawców, sprzedawców napojów alkoholowych, samorząd) w działania na rzecz ograniczania popytu na środki psychoaktywne poprzez m.in. wzrost świadomości społecznej i zmiany cech środowiska lokalnego.

Zadania programu.

1. Finansowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń dla nauczycieli i rodziców, realizowanych w placówkach oświatowych w ramach szkolnych programów profilaktyki, a także uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu.
2. Wspieranie działalności uczniowskich klubów sportowych, różnych form kultury fizycznej oraz innych społecznie akceptowanych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia – realizacja na bazie klubów sportowych programów psycho-profilaktycznych zmieniających zachowania dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania czasem wolnym.
3. Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających.
4. Promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież w tym wspieranie organizacji, stowarzyszeń oraz finansowanie imprez sportowo rekreacyjnych i sportowych zajęć pozaszkolnych, także w placówkach oświatowych.
5. Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych m.in. skierowanych do sprzedawców alkoholu, zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących uzależnień i przemocy w rodzinie.
6. Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.
7. Zwiększenie skuteczności i dostępności działań na rzecz pomocy rodzicom, których dzieci piją i upijają się.
8. Wdrażanie programów szkolenia sprzedawców i kontrolowania przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu młodzieży.

9. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne w tym spożywanie alkoholu.
10. Wspieranie i finansowanie różnych podmiotów i osób fizycznych prowadzących profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną zmieniających zachowania dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania czasem wolnym, w tym prowadzenie świetlic środowiskowych.
11. Wypoczynek letni połączony z programem profilaktycznym i psychoedukacyjnym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Poszczególne zadania programu mogą być powierzone do realizacji organizacjom pozarządowym lub innym podmiotom uprawnionym. Ważnym partnerem dla miasta są organizacje, kościoły, kluby abstynenckie jako miejsce trzeźwego i zdrowego stylu życia dla uzależnionego i jego rodziny.

Zadania programu.

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień - promowanie ciekawych projektów i inicjatyw społecznych.
2. Finansowanie kolonii i wyjazdów dla dzieci i młodzieży, w tym dla osób szczególnie narażonych na działanie czynników ryzyka.
3. Szkolenie wybranych grup zawodowych w zakresie przeciwdziałania przemocy, promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień : w tym pedagogów, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Domów Pomocy Społecznej, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Służby Zdrowia, Wymiaru Sprawiedliwości, Policjantów, Strażników Miejskich, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Wspieranie, organizowanie, finansowanie Centrum Integracji Społecznej.
5. Współpraca z Policją w zakresie tworzenia systemu pomocy dla ofiar przemocy domowej w ramach programu „Niebieska Karta” oraz wsparcie finansowe działań profilaktycznych Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce.
6. Wspieranie działań polegających na organizacji festynów, imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych promujących zdrowy tryb życia.
7. Wspieranie finansowe publikacji i wydawnictw zawierających tematykę propagującą życie i wychowanie w trzeźwości.
8. Wspieranie finansowe podmiotów niepublicznych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy domowej.
9. Wspieranie środowisk abstynenckich.

IV. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawę bezpośrednio do sądu.

Zadania programu

1. Prowadzenie skutecznej kontroli przy udziale Straży Miejskiej, Policji i pracowników Wydziału Spraw Społecznych i Obywatelskich w zakresie przestrzegania zapisów ustawy przez podmioty sprzedające napoje alkoholowe, a w szczególności w zakresie przestrzegania warunku niesprzedawania alkoholu nietrzeźwym i nieletnim.
2. Monitorowanie przestrzegania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz podejmowanie interwencji w tym zakresie.
3. Informowanie Policji o naruszeniach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wnioskowanie o ukaranie osób naruszających przepisy ustawy.
4. Nawiązanie współpracy z policją, celem zwiększenia liczby kontroli trzeźwości kierowców na drogach.

VI. Ograniczanie dostępu do alkoholu.

1. Utrzymanie limitu liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży określonych uchwałą Rady Miejskiej z dn. 3 listopada 2005 r. Nr 403/XLV/2005, zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz określenia zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
2. Utrzymanie limitu punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu /z wyjątkiem piwa/, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, określonych Uchwałą Nr 375/XL/2001 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 29 sierpnia 2001 r.
3. Wydawanie opinii o punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art.18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Wnioskowanie w uzasadnionych przypadkach o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

VII. Zasady pracy i wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Zasady pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz regulamin pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Załącznik do Zarządzenia Nr 5/07 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 15 stycznia 2007 roku w sprawie powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Zasady wynagradzania Komisji.

- a/ Przewodniczącemu przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim.
- b/ Zastępcy Przewodniczącego przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim.
- c/ Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji lub Zespołu w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim, (przy czym w okresie miesiąca nie może przekroczyć 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę). Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w jednym lub dwóch posiedzeniach Komisji albo Zespołu. Udział w dodatkowych zebraniach Komisji / Zespołu (powyżej 2 razy w miesiącu) jest bezpłatne.

VIII. Realizatorzy Programu oraz zasady finansowania zadań określonych w programie.

1. Koordynatorem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Wydział Spraw Społecznych i Obywatelskich we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
Realizatorami programu są wydziały i referaty Urzędu Miasta, jednostki miejskie, organizacje pozarządowe oraz inne instytucje i podmioty.
2. Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych tytułem opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2008 rok wynosi: 700.000 zł.
Niewykorzystane środki pochodzące z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży zostaną uwzględnione w wykazie wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego na realizację z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2008 w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, Rozdział 85154 –Przeciwdziałanie Alkoholizmowi.
3. W budżecie uwzględniono finansowanie zadań wynikających z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii.

IX. Cele programu.

Celem głównym programu jest :

- zmniejszenie spożycia napojów alkoholowych oraz rozmiarów problemów spowodowanych nadużywaniem alkoholu poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu do świadczeń terapeutycznych,
- poprawa stanu zdrowia osób uzależnionych, współuzależnionych i DDA
- ograniczenie używania substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży poprawa bezpieczeństwa poprzez zwiększenie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

X. Rada Miasta otrzymuje coroczne sprawozdanie z realizacji Programu i działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.